

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тарифоутворення в сфері електронних комунікацій

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка
Назва освітньо-професійної програми	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Статус навчальної дисципліни	ОК-19 ОПП «Цифрова економіка»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Танащук Катерина Олександрівна

професор кафедри публічного управління та цифрової економіки,
доктор економічних наук, професор

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Дисципліна «Тарифоутворення в сфері електронних комунікацій» спрямована на:

- 1) ознайомлення з основними принципами та моделями тарифоутворення у сфері електронних комунікацій, зокрема для фіксованих та мобільних мереж;
- 2) розвинути розуміння процесів державного регулювання в телекомунікаційній галузі, а також аналізу ринкових

	<p>умов і їхнього впливу на структуру тарифів;</p> <p>3) отримання знань щодо методологічних підходів до визначення витрат операторів телекомунікацій та їх класифікації з урахуванням специфіки бізнес-процесів у галузі.</p>
Мета дисципліни	– надання студентам теоретичних знань і практичних навичок щодо формування тарифів на телекомунікаційні послуги з урахуванням економічних, організаційних та регуляторних аспектів. Студенти оволодіють методами тарифоутворення, основами державного регулювання ринків телекомунікаційних послуг, а також отримують практичні навички з розрахунку собівартості та визначення інвестиційної складової у тарифах.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p>
Результати навчання	<p>ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС (150 год.). Для денної форми навчання: лекції – 26 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 96 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 4-му семестрі (18 тижнів)

Програма дисципліни

Тема 1.	<p>Вступ до тарифоутворення у сфері електронних комунікацій</p> <p>Основні поняття тарифоутворення, його значення у сфері телекомунікацій та роль державного регулювання. Огляд еволюції теоретичних підходів до формування тарифів.</p>
----------------	---

Тема 2.	Теоретичні основи державного регулювання в телекомунікаціях Основні теоретичні засади державного регулювання в телекомунікаційній галузі, включаючи категорійний апарат, етапи становлення регуляторних механізмів та їх вплив на ринок послуг.
Тема 3.	Методологія регулювання тарифів на телекомунікаційні послуги Вивчення методологічних підходів до визначення тарифів на телекомунікаційні послуги. Особлива увага приділяється економічним та регуляторним аспектам, а також взаємозв'язку між бізнес-процесами та витратами операторів.
Тема 4.	Формування витрат на телекомунікаційні послуги Класифікація експлуатаційних витрат операторів телекомунікацій, які слугують основою для розрахунку собівартості послуг. Визначення ключових елементів, що впливають на структуру витрат.
Тема 5.	Інформаційно-аналітичні інструменти для розрахунку тарифів Використання інформаційно-аналітичних інструментів для розрахунку поточних витрат та інвестицій. Аналіз моделей тарифоутворення з урахуванням довгострокових витрат.
Тема 6.	Регулювання тарифоутворення на основі бізнес-процесного підходу Вивчення бізнес-процесного підходу в розрахунку витрат на телекомунікаційні послуги. Моделювання витрат на основі бізнес-процесів для визначення оптимальної структури тарифів.
Тема 7.	Методологія розрахунку тарифів для операторів з ринковою владою Розгляд підходів до визначення операторів телекомунікацій, що мають значну ринкову владу. Визначення критеріїв та методології для розрахунку тарифів таких операторів.
Тема 8.	Класифікація телекомунікаційних послуг і методи планування обсягів Визначення та класифікація телекомунікаційних послуг за видами та обсягами. Огляд методів прогнозування обсягів надання телекомунікаційних послуг і їх вплив на процес тарифоутворення.
Тема 9.	Роль інвестицій у процесі тарифоутворення Аналіз ролі інвестицій у розвиток телекомунікаційної інфраструктури та їх вплив на формування тарифів. Визначення інвестиційної складової в тарифах на телекомунікаційні послуги.
Тема 10.	Розрахунок тарифів на доступ до інфраструктури Методологія розрахунку тарифів на доступ до телекомунікаційної інфраструктури, зокрема до кабельної каналізації, враховуючи поточну собівартість та інвестиції.
Тема 11.	Прогнозування чисельності персоналу для розрахунку тарифів Методи та підходи до прогнозування чисельності та кваліфікаційного складу персоналу операторів телекомунікацій для розрахунку тарифів. Аналіз впливу персоналу на загальну структуру витрат.
Тема 12.	Практичні аспекти тарифоутворення на телекомунікаційні послуги Огляд практичних кейсів застосування методологій тарифоутворення в різних сегментах телекомунікаційного ринку України. Аналіз діючих тарифних моделей.

Список рекомендованих джерел

1. Шкварчук Л.О. Ціноутворення: Підручник. К.: Кондор. 2008. 460 с.
2. Матвєєва Н. М. Ціноутворення : навч. посіб. / Н. М. Матвєєва, Д. О. Серьогіна, Г. А. Жовтяк ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 135 с.
3. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2012. 480 с.
4. Ціни і ціноутворення: Підручник / За ред. А. В. Непрана, І. А. Дмитрієва. Харків: ПП Іванченка, 2024. 446 с.
5. Карєба М. І. Ціни та ціноутворення: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МДАУ, 2017. 100 с.

Інформація про консультації

Щопонеділка у січні-травні 2025 року – проф. Танащук К.О.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно	Не зараховано з можливістю повторного складання		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання			
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня екзаменаційної консультації (відповідно до розкладу консультацій викладача).

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.